

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

Mars 2015

Rezultate Financiare

Gjate tremujorit të parë të vitit 2015, aktivet e ProCredit Bank pësuan rënie me 1.7% krahasuar me tremujorin e katërt të vitit 2014, duke arritur në vlerën 258 milion euro. Kjo rënie lidhet ngushtë me zhvillimin e financimeve nga klientët dhe jo vetëm, dhe është në linjë me strategjinë e brendshme të Bankës.

Baza e depozitave të bankës u zvogëlua edhe më tej me 1.3% krahasuar me fundin e vitit, duke shënuar vlerën 210 milion euro. Brenda strukturës së portofolit të depozitave, përgjate vitit aktual, ndodhi një zhvendosje nga depozitat me afat drejt llogarive të kursimit dhe llogarive rrjedhese. Portofoli bruto i kredive u zvogëlua me 1% krahasuar me tremujorin e katërt të vitit 2014, duke arritur vlerën prej 164.5 milion euro.

Të ardhurat nga interesi pësuan rënie, kryesisht për shkak të ndryshimeve në strukturën e portofolit të kredive sa i përket kategorive të klientëve dhe rënies së normës së interesit mesatar të ponderuar (WAIR), si edhe për shkak të rënies së cmimit të tregut në Bono Thesari. Megjithatë, kjo është kompensuar kryesisht me uljen e shpenzimeve për interesat për depozitat. Për vitin 2015, Banka ka gjeneruar një fitim prej rreth 186 mijë euro.

Vendosja e prioritetit të optimizimit të kostos dhe rritja e eficiencës, ndihmoi në reduktimin e shpenzimeve operative me rreth 8%, krahasimisht me fundin e vitit të kaluar, duke çuar në një përmirësim të përgjithshëm të raportit kosto-të ardhura në 69.6%.

Administrimi i Rrezikut

Këshilli Drejtues ka përgjegjësinë përfundimtare për të zhvilluar dhe implementuar strukturën dhe mekanizmat e duhura për të identifikuar, vlerësuar dhe zvogëluar ekspozimin e bankës ndaj rrezikut. Këshilli Drejtues ka ngritur Komitetin e Administrimit të Rrezikut për të monitoruar gamën e plote të rreziqeve ndaj të cilave ekspozohet banka. Për më tepër, Komiteti i Administrimit të Rrezikut ka autoritet vendimtarës në lidhje me rrezikun.

Në bankën ProCredit Shqiperi rreziku matet dhe raportohet sipas politikave të administrimit të rrezikut, të cilat janë aprovuar nga Këshilli Drejtues i bankës. Politikat janë në përputhje të plote me rregulloret ligjore në fuqi në Shqipëri dhe me kërkesat e vendosura nga Banka e Shqiperise. Politikat bazohen në Manualin e Grupit mbi Administrimin dhe Kontrollin e Rrezikut, i cili nga ana e tij bazohet në dokumentin udhëzues të Autoritetit Mbiqëqyrjes Financiar Federal Gjerman.

“Kërkesat Minimale për Administrimin e Rrezikut”. Banka ProCredit Shqiperi raporton rregullisht pozicionin e saj kundrejt riskut të Komitetit të Administrimit të Rrezikut të Grupit (GRMC).

Kultura e bankës ProCredit për transparencën e brendshme dhe të jashtme është vendimtare në përpjekjet tona për administrimin e rrezikut. Fale procedurave tona të përkufizuara qarte dhe inkurajimit tonë për një komunikim të hapur, punonjësit tanë të trajnuar me se miri janë në një pozicion të fortë për të dalluar rreziqet dhe për të marrë hapat e nevojshëm për zvogëlimin e tyre.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

Administrimi i Rrezikut të Kredise

Kredidhenia për bizneset e vogla përben operacionin kryesor të bankës ProCredit sa i përket aktiveve të saj dhe rrjedhimisht edhe rrezikun klasik të kredise, që nënkupton, rreziku që huamarresit mund të mos jete në gjendje të paguajne, është rreziku kryesor me të cilin përballlet banka. Rreziku i kredise përben pjesën më të madhe të rrezikut në kontekstin e llogaritjes së kapacitetit të përballimit të rrezikut.

Banka ProCredit Shqiperi ka adoptuar politika të rrezikut të kredise bazuar në Politiken e Administrimit të Rrezikut të Kredise të Grupit ProCredit dhe Politiken e Vleresimit të Kolateralit të Grupit, të cilat së bashku pasqyrojnë eksperiencën e fituar në më shumë se dy dekada operacinesh të suksesshme kredidhenie në ekonomitë në tranzicion dhe zhvillim dhe janë në përputhje të plote me rregulloret në fuqi në Shqipëri. Për çdo klient të bankës, caktohet një limit ekspozimi kredie dhe përcaktohet autoriteti vendimarrës për kredinë; të gjitha vendimet për të dhënë një kredi, ose për të ndryshuar kushtet, merren nga një komitet kredie dhe të gjitha vleresimet e rrezikut të kredise dokumentohen me kujdes.

Mbi të gjitha, banka përpiket të ndërtojë dhe ruajë marrëdhënie fatgjata me klientët e saj, duke u kujdesur që të jete plotësisht në dijeni të situatës së tyre financiare dhe të mos i ngarkojë ata me më shumë borxhe se sa kanë mundësi të paguajne. Rreziku i kredise zvogelohet gjithashtu nga fakti që portofoli ynë është shumë i larmishëm. Bizneset të cilëve në u shërbejme operojnë në një gamë të gjërë sektorësh dhe ekspozimi i tyre ndaj luhatjeve të tregut global është i limituar. Për më tepër, pjesa më e madhe e ekspozimeve tona të kredise janë relativisht të vogla.

Duke qenë se pjesa më e madhe e kredive të bankës paguhen me kështu mujore, deshtimi i huamarresit për të përmbushur afatin e pagesës trajtohet si një shenjë fillestare e një problemi potencial mosshlyerje dhe merr një reagim të menjehershëm nga banka. Kur një pagesë e interesit ose principalit është në vonesë për më shumë se 30 ditë, kredia në fjale kalon të portofoli në rrezik (PAR>30), i cili shërben si tregues kryesor për cilësinë e portofolit të kredise dhe për matjen e rrezikut klasik të kredise.

Në tremujorin të parë të vitit 2015, portofoli i përgjithshëm në vonesë i bankës PAR>30 u rrit nga 8.71% në muajin Dhjetor 2014 në 11.34% në muajin Mars 2015, vecanerisht duke qenë se ndihej ende ndikimi i vazhdueshëm i krizës financiare. Një nga mënyrat se si banka ProCredit kapërceu sfidat e cilësive së portofolit të shkaktuar nga kriza financiare është ofrimi i ristrukturimit të kredise për ata kliente të cilët vlerësohen se kanë potencial për të rifituar qëndrueshmëri. Ristrukturimi vjen pas një analize të hollësishme të kapacitetit pagues të ndryshuar të çdo klienti.

Vendimi për të ristrukturuar një ekspozim kredie merret gjithmone nga një komitet kredie dhe ka për qëllim rikuperimin e plote të kredise. Banka ProCredit Shqiperi ka një përfaqëse konservatore kundrejt provigjionimit të kredive të humbura. Janë vënë në dispozicion disa fonde për kredi individuale të konsiderueshme që konsiderohen të ekspozuara ndaj rrezikut bazuar në rezultatet e një vlerësimi të prekjes së tyre nga ky rrezik, kurse provigjionet për kredite e pacenuara, që nuk janë të konsiderueshme individualisht, këto fonde janë llogaritur

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

sipas normes historike te mos shlyerjes (default). Per te gjitha kredite qe nuk jane ekspozuar ndaj ndonje rreziku, jane parashikuar fonde mbulimi te bazuara ne portofol.

Ne fund te muajit Mars 2015 raporti i mbulimit (provigjonet e kredive te humbura nen Metodologjine e Bankes se Shqiperise si nje perqindje e kredive ne vonese PAR>30) ishte 104%.

Ne parim, banka ProCredit pranon te gjitha llojet e kolateralit. Kolaterali sherben si garaci qe banka, si kreditor, te mund te rikuperoje ekspozimin e kredise dhe si motivim per huamarresin qe te paguaje ekspozimin e kredise. Vleresimi i kolateralit behet sipas Politikes se Vleresimit te Kolateralit te Grupit, i cili pasqyron eksperiencen e fituar ne me shume se dy dekada operacionesh te suksesshme kredidhenie dhe qe eshte ne perputhje me Standardet Europiane per Vleresimin e Kolateralit.

Administrimi i Rrezikut te Likuiditetit

Rreziku i likuiditetit afatshkurter specifikon rrezikun qe banka nuk do te jete me ne gjendje te permbushë plotesisht ose pjeserisht detyrimet e saj aktuale dhe te ardhshme te pagesave. Prandaj, banka duhet te ruaje gjithmone fonde te mjaftueshme likuiditeti per te permbushur detyrimet e saj, madje edhe ne periudhe stresi. Disa faktore qe jane pjese e natyrshme e modelit te biznesit te bankes kompensojne rrezikun e likuiditetit. Se pari, portofoli i kredise se bankes me larmishmerine dhe cilesine tij te larte nenkupton qe ka shume mundesi te kete fluks te parase ne hyrje. Se dyti, depozitat e klienteve tane jane perhapur pergjate nje numri te madh depozituesish ku secili ka shuma relativisht te vogla.

Per te percaktuar fuqine e likuiditetit te bankes perballe nje shoku te mundshem, banka kryen teste stresi te rregullta bazuar ne skenare te percaktuar si standard ne nivel grupi nga Politika e Administrimit te Rrezikut te Likuiditetit te Grupit. Supozimet mbi te cilat bazohen testet e stresit ndryshohen dhe pershtaten vazhdimisht per te pasqyruar kushtet e tregut. Kurdohere qe eshte e nevojshme te kapercehen mungesat e likuiditetit, banka ProCredit Shqiperi, si bankat e tjera te grupit ProCredit, mund te marre nje fond afatshkurter nga ProCredit Holding.

Administrimi i Rrezikut te Valutes

Rreziku i valutes se huaj specifikon rrezikun e ndikimeve negative ne rezultatet financiare te bankes dhe mjaftueshmerine e kapitalit te shkaktuar nga ndryshimet ne kurset e kembimit. Banka ProCredit Shqiperi ka nje nivel te ulet ekspozimi ndaj rrezikut te valutes pasi ajo nuk hyn ne pozicione te hapura valutore spekulative, dhe as nuk angazhohet ne transaksione qe rrjedhin prej tyre. Rreziku i valutes administrohet ne perputhje me Politiken e Administrimit te Rrezikut te Valutes se Huaj dhe rregulloret e Bankes se Shqiperise mbi administrimin e rrezikut te valutes se huaj. Banka monitoron vazhdimisht levizjet e kursit te kembimit dhe tregjet e valutes se huaj dhe menaxhon pozicionet e saj valutore ne baze ditore. Teste stresi kryen rregullisht per te vleresuar ndikimin e levizjeve te kursit te kembimit te pozicionet e hapura valutore (OCP) ne cdo valute.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

Administrimi i Rrezikut te Normes se Interesit

Rreziku i normes se interesit specifikon rrezikun qe levizjet ne normat e interesit te tregut do te ndikojne negativisht vleren ekonomike te bankes si dhe fitimet e saj nga interesi dhe ne fund dhe vete kapitalin. Rreziku i normes se interesit administrohet ne perputhje me Politiken e Administrimit te Normes se Interesit dhe udhezuesin e Bankes se Shqiperise mbi administrimin e rrezikut te normes se interesit ne librin bankar. Gjate vitit 2015 normat e interesit shfaqen nje tendence renie graduale. Ekspozimi ndaj rrezikut te normes se interesit matet nepermjet nje analize te hendekut te maturimit. Testet e stresit kryen per te matur dhe analizuar ndikimin e ndryshimeve te normave te interesit ne vleren ekonomike dhe te ardhurat nga interesat. Si nje mase per te zvogeluar rrezikun e normes se interesit, banka ProCredit ndjek si politike terheqjen e financimeve afatgjate me norme fikse dhe ofron kredi me norma interesi te ndryshme, duke i lejuar bankes te rrise (ose zvogeloje) normat ne perputhje me ndryshimet ne normat e interesit te tregut.

Administrimi i Rrezikut Operacional dhe Mashtrimit

Rreziku operacional perkufizohet si rreziku i humbjes qe vjen si rezultat i proceseve te brendshme te papershtatshme ose te pakryera, nga njerezit dhe sistemet, apo edhe nga ngjarje te jashtme. Ky perkufizim perfshin si rrezikun ligjor, ashtu edhe ate qe lidhet me reputacionin e bankes. Politika e rrezikut operacional e bankes ProCredit Shqiperi eshte ne perputhje te plote me rregulloret e Bankes se Shqiperise per administrimin e rrezikut operacional, me Politiken e Rrezikut Operacional te Grupit, si dhe me Politiken e Grupit per Parandalimin e Mashtrimit. Per te minimizuar rrezikun operacional dhe rrezikun e mashtrimit, te gjitha proceset dokumentohen me saktesi dhe u nenshtrohen mekanizmave efikase te kontrollit. Pershkrimet e punes jane te plota, detyrat jane te ndara ne menyre strikte dhe eshte shmangur varesia nga individe kyç. Gjate rekrutimit, banka i kushton vemendje te veçante integritetit personal, nje cilesi qe perforcohet permes zbatimit strikt te kodit te sjelljes se bankes dhe permes programeve gjithepershiresë te trajnimit te hartuara per te promovuar nje kulture transparence dhe ndergjegjesimi per rrezikun.

Çeshtjet e rrezikut operacional rishikohen nga Komiteti i Rrezikut Operacional, i cili eshte nje nenkomitet i Komitetit te Administrimit te Rrezikut, i cili, gjithashtu, drejtohet nga nje anetar i Drejtorise Ekzekutive. Ai ka per qellim te percaktoje politika per rreziqet qe lidhen me njerezit, rreziqet qe lidhen me proceset, rreziqet qe lidhen me teknologjine e informacionit dhe sistemet, rreziqet e jashtme dhe aspekte te tjera te rrezikut operacional, si dhe te monitoroje respektimin e ketyre politikave. Ai, gjithashtu, diskuton edhe hedhjen e te dhenave te rendesishme ne Bazen e te Dhenave te bankes per Ngjarjet e Rrezikut.

Baza e te dhenave te te gjithë grupit per Ngjarjet e Rrezikut (RED) siguron qe rreziqet operationale dhe ato te mashtrimit te adresohen sistematikisht dhe me transparence dhe qe te gjitha hapat korrigjuese apo parandaluese te dokumentohen qarte dhe te jene te aksesueshme per kontrollin nga niveli menaxhues, si ne nivel banke, ashtu edhe ne nivel grupi. Punonjesve u kerkohet qe te raportojne te gjitha ngjarjet qe perfaqesojne nje humbje faktike apo te mundshme prej me shume se 100 Eurosh, duke perdorur nderfaqen e RED.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

Ngjarje të raportuara që përmbajnë rreziqet me të shtrira, dhe që konsiderohen si ngjarjet me më shumë gjasa për t'u perseritur, i nënshtrohen një analize të thelle nga Komiteti i Rrezikut Operacional, i cili me vone propozon masat e pershtatshme parandaluese.

Një aspekt kyç i administrimit të rrezikut është kultura e rrezikut të institucionit, e cila u përçohet të gjithë punonjesve përmes trajnimeve sistematike. Si pjesë e trajnimit të tyre fillestar, të gjithë anëtarëve të rinj të stafit u mesohet se si ta dallojnë dhe ta shmangin rrezikun operacional dhe atë të mashtrimit dhe si të ruajnë sigurinë e informacionit.

Mjaftueshmeria e Kapitalit

Mjaftueshmeria e kapitalit të bankës llogaritet çdo muaj dhe i raportohet si Drejtorise Ekzekutive, ashtu edhe Bankës së Shqipërisë dhe Komitetit të Administrimit të Rrezikut të Grupit, së bashku me parashikimet aktuale për të siguruar përputhshmerinë në të ardhmen me kërkesat për mjaftueshmerinë e kapitalit.

Edhe në këtë aspekt, mbështetja e fortë e aksionerëve tanë i ka dhënë mundësi bankës që të ruajë një nivel komod kapitali. Me 31 Mars 2015, raporti i mjaftueshmerisë së kapitalit (kapitali i nivelit 1 dhe nivelit 2/asetet e ponderuara me rrezik) ishte në nivelin e 17.59% (Metodologjia e Bankës së Shqipërisë), mjaft lart në krahasim me standardin minimal të të gjithë grupit, që është 12% dhe që është në të njëjtën kohë edhe minimumi i kërkuar në vend.

Objektivat e bankës në administrimin e kapitalit, që është një koncept më i gjërë sesa 'equity' sa i përket bilancit, janë:

- të veproje në përputhje me kërkesat për kapital të vendosura nga Banka e Shqipërisë;
- të mbroje mundësinë e bankës për të vazhduar si një punë në proces, në mënyrë që ajo të mund të vazhdojë t'u ofrojë fitime aksionerëve dhe përfitime aktoreve të tjere të interesuar; dhe
- të ruajë një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimin e biznesit të saj.

Mjaftueshmeria e kapitalit dhe përdorimi i kapitalit rregullator monitorohen çdo ditë nga niveli menaxhues i Bankës, duke përdorur teknika të bazuara në udhëzimet e hartuara nga Komiteti i Bazelit dhe Direktivat e Komunitetit Europian, siç janë vënë në zbatim nga Banka e Shqipërisë, për qëllime mbikeqyrese. Informacioni i kërkuar depozitohet në Bankën e Shqipërisë çdo tre muaj.

Bankat llogarisin ekspozimet e ponderuara me rrezikun, si shumë e elementëve të mëposhtëm:

- a) zërave të ekspozimeve dhe ekspozimeve të mundshme, të ponderuara me rrezikun e kredisë dhe rrezikun e kredisë së kundërpartisë, të llogaritura sipas Metodës Standarde, të përcaktuar respektivisht në kreun III dhe në kreun VI të kësaj rregulloreje;
- b) kërkesës për kapital për rrezikun e tregut, të llogaritura sipas kërkesave të përcaktuara në kreun VII të kësaj rregulloreje, të shumëzuara me 12.5;
- c) kërkesës për kapital për rrezikun operacional, të llogaritura sipas Metodës së Treguesit të Thjeshtë ose sipas Metodës Standarde, të përcaktuara në kreun VIII të kësaj rregulloreje, të shumëzuara me 12.5.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

Banka e ka zbatuar Metodologjine sipas Rregullores se Keshillit Mbikeqyres te Bankes se Shqiperise per Mjaftueshmerine e Kapitalit, miratuar me Vendimin Nr.48, date 31.07.2013 te Keshillit Mbikeqyres te Bankes se Shqiperise.

Banka e Shqiperise kerkon nga çdo banke apo Grup bankar: (a) te mbaje nivelin minimal te kapitalit rregullator prej 1 miliard leke (b) te ruaje nje raport total rregullator me asete te ponderuara me rrezik ('raporti i Bazelit') ne nivelin e pranuar nderkombetarisht prej 12% ose me lart, dhe qe Banka te veproje ne perputhje me keto kerkesa.

Kapitali rregullator i Bankes ndahet ne dy nivele:

1. Kapitali i nivelit 1: kapitali aksioner (shuma neto e çdo vlere te regjistruar te aksioneve te thesarit), fitimi i mbajtur dhe rezervat e krijuara nga pervetesimet e fitimeve te mbajtura; dhe
2. Niveli 2 i kapitalit: kapitali i kredive te varura kualifikues, fondet kolektive te mbulimit te rrezikut dhe fitimet e perealizuara qe krijohen nga vleresimi i drejte i kapitalit (equity) dhe instrumenteve te borxheve te mbajtura ne dispozicion per shitje.